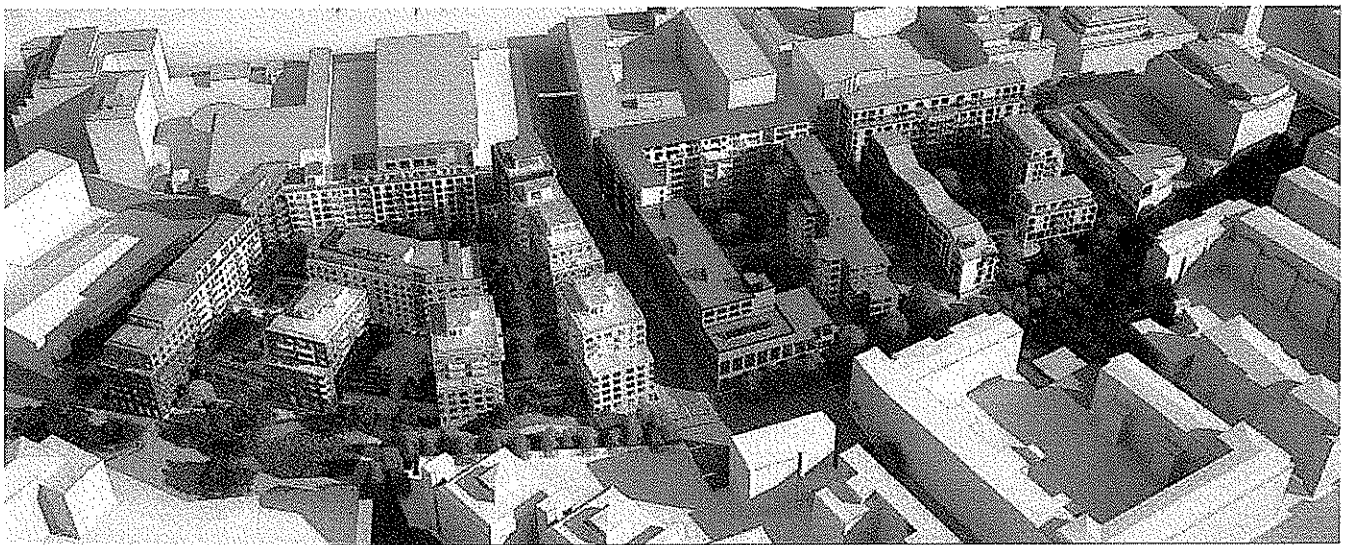

GODKÄNNANDEHANDLING
DECEMBER 2015
DNR 2011-19218

KVALITETSPROGRAM TILL DETALJPLAN FÖR DEL AV KVARTEREN
PÅSEN OCH GODSVAGNEN M.M.
I STADSDELEN SÖDRA HAMMARBYHAMNEN

INLEDNING

DENNA HANDLING

Föreliggande Kvalitetsprogram utgör en del av planhandlingarna för detaljplan för del av kvarteren Påsen och Godsvagnen m.m. i stadsdelen Södra Hammarbyhamnen. Kvalitetsprogrammet redogör för områdets gestaltning, planering och principerna för dess utformning med volym, skala och karaktär. Kvalitetsprogrammet godkänns av stadsbyggnadsnämnden och utgör därefter även grund för bygglovprovning. Planhandlingarna består i övrigt av plankarta, planbeskrivning, genomförandebeskrivning, samrådsredogörelse och utställnings/granskningsutlåtande.

INNEHÅLL

Gestaltungsprinciper	3
Offentliga miljöer	8
Kv. Påsen	18
Kv. Godsvagnen	26

PLANFÖRSLAGET

Detaljplanens huvudsyfte är att möjliggöra ny bebyggelse för bostäder, skola och centrumändamål, att bevara värdefull befintlig bebyggelse samt att skapa allmän park.

Detaljplanen innehåller ca 750 lägenheter, 2 förskolor (å 5 avdelningar) 1540 kvm, ca 2190 kvm lokaler i befintlig byggnad (Påsen 10), tillkommande av ca 2700 kvm lokaler för centrumändamål i bottenvåningar mot Virkesvägen och Heliosgatan, samt delvis mot Bröderna Hedlunds Park.

I samband med planarbetet har även parkstråkets utformning setts över, vilken delvis ligger utanför detaljplaneområdet.

Planområdet ingår i stadsutvecklingsområdet Hammarby Sjästad. Detaljplanen är en del i att nå målet om 40 000 bostäder till år 2020 och ingår i influensområdet för utbyggd tunnelbana.

PLANSAMRÅD OCH UTSTÄLLNING/GRANSKNING

Förslag till detaljplan var utsant på samråd under tiden 18 dec 2014 - 12 feb 2015. Planförslaget visades i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4 samt i Glashuset, Lungnets Allé och på Södermalms stadsdelsförvaltning, Medborgarplatsen 25. Planförslaget fanns även på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner.

Stadsbyggnadsnämnden, SBN, godkände 2015-08-20 redovisningen av plansamråd och gav kontoret i uppdrag att ställa ut detaljplanen till granskning.

Detaljplanen var utställd för granskning under tiden 16 september - 14 oktober 2015. Planförslaget visades i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4. Detaljplanen fanns även på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner.

MEDVERKANDE

Illustrationer för bebyggelsen har tagits fram av Link arkitektur, Nyrens Arkitektkontor, AWL arkitekter, Berg C.F. Möller Architects samt Kjellander+Sjöberg. För gårdsmiljöer och lokalgator har illustrationerna tagits fram av Urbio samt Andersson Jönsson Landskapsarkitekter. Parkens illustrationer är framtagna av White samt Topia landskapsarkitekter. Sektioner är framtagna av WSP.

Övriga illustrationer är framtagna av stadsbyggnadskontoret.

FRÅGOR

Frågor gällande detaljplanen besvaras av Maria Tognolina, stadsbyggnadskontoret, 08-508 272 05.

Frågor gällande exploatering besvaras av Martin Skillbäck, exploateringskontoret, 08-508 262 76.

GESTALTNINGSPRINCIPER

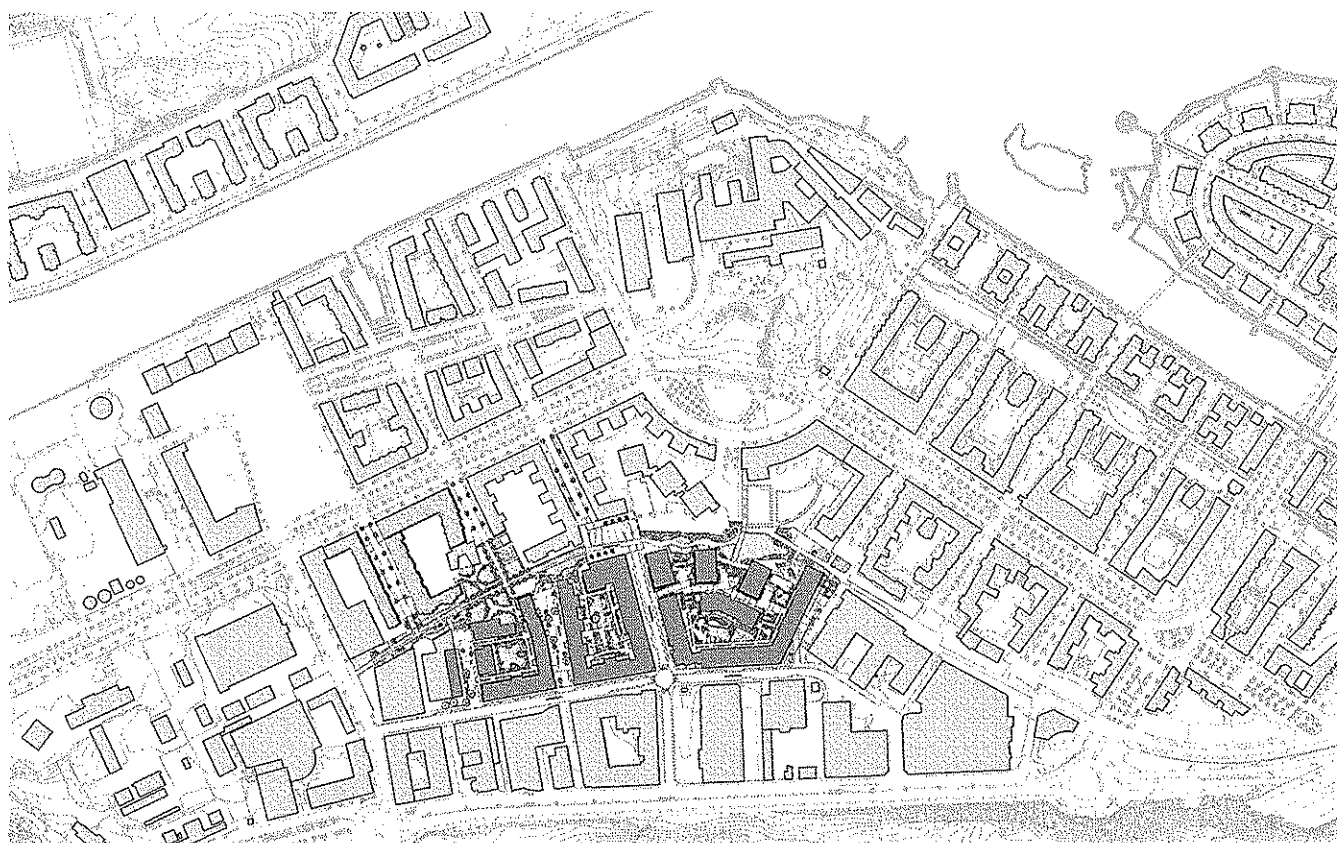
Södra Hammarbyhamnen, Hammarby Sjöstad har länge varit ett populärt boendeområde, och har under lång tid varit Stockholm stads största utvecklingsområde med ett bostadsmål om 25 000 boende och 10 000 arbetsplatser vid sin fulla utbyggnad. Den är som stadsdel känd för ett starkt miljötänk genom tekniska lösningar. För en framtida god blandning av bostäder, handel och arbetsplatser är de historiska inslagen som vittnar om en tidigare industrihistoria av stor vikt. De boende i stadsdelen kan nyttja kvaliteter som närheten till Stockholms innerstad, samt till Nackareservatets grönområden. Det centrala vattenläget vid Hammarbyhamnen placerar stadsdelen som den nya staden vid vattnet.

Hammarby sjöstad är nationellt och internationellt känd för sin hållbarhetsprofil och det avspeglas bland annat i en hög tillgång till rekreations- och grönområden, goda solförhållanden, goda byggnadsmaterial samt ett lokalt omhändertagande av dagvatten. Dessa övergripande miljömål utgör grund för utformningen av tillkommande kvarter, och är normgivande för planeringen av stadsdelen.

Området kring kv. Påsen och kv. Godsvagnen ligger i det gamla Södra Hammarby industriområde. Inom området som tidigare var tillverkningsindustri finns idag småindustri, hantverk och kontorsverksamhet. Norr om området ligger Stadsdelens bostadsbebyggelse, medan det söder om ännu finns verksamma småindustrier och verksamheter.

Projektets vision är att skapa en ny årsring i Hammarby Sjöstad med tydliga kopplingar till platsens industrihistoria. Stadsdelens koncept med att blanda bostäder och verksamheter lever vidare för att skapa förutsättningar för en levande stadsdel dygnet runt. Några av de äldre industribyggnaderna

ÖVERSIKT Planområdet i Hammarby Sjöstad.

sparas för ombyggnad och verksamheter. De bidrar på så sätt både arkitektoniskt samt återkopplar till områdets industrihistoria.

Områdets arkitektur bjuder på variation och materialen som används är sunda och hållbara. På bostadsgårdarna kan invånarna ta del av urban natur där olika rum skapas som ger plats för både vila och aktivitet liksom för enskildhet och möten. Gårdarna bidrar till att förmedla karaktären av industri i materialval och ytor. Till bostadsgårdarnas öppningar mot den urbana parken knyts förskolor som bidrar till en naturlig aktivitet i och kring bostadsgårdarnas ytterkanter.

Kvarterstrukturen förhåller sig i stort till Hammarby Sjöstads övriga struktur med gårdshus och portiker. Bebyggelsen anpassas till kvarvarande verksamheter i söder och väster samt till Bröderna Hedlunds Park i norr. Den tidigare industristadens rytmer av längre och kortare hus återfinns också i kvarteren. Liksom i övriga Sjöstaden trappar kvarteren ner i höjd, från höga hus vid Virkesvägen, till lägre hus mot Bröderna Hedlunds Park och gårdsöppningarna.

Angöringsgatorna har en utformning och ett materialval som gör dem till ett rum för både vistelse och transport. Det finns en visuell kontakt mellan de offentliga och privata platserna, men gränserna är tydliga. De offentliga rummen vidareutvecklas, Bröderna Hedlunds Park som aktivitetsstråk, Heliostorget som mötesplats, och Virkesvägen och Heliosgatan som stadsgator.

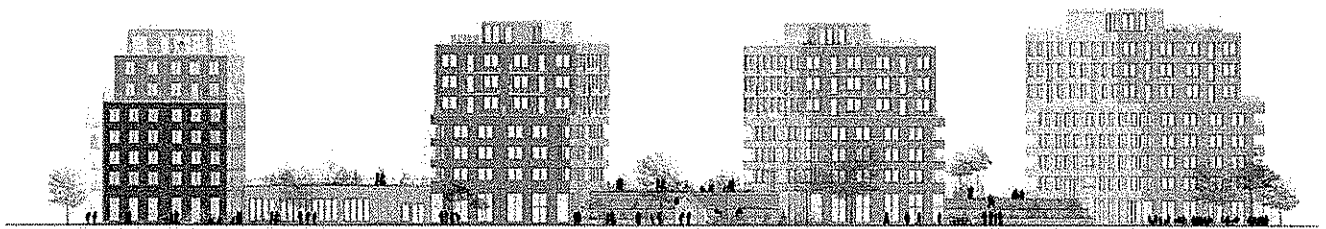
ÖVERSIKT Planområdet. Kvarteren Påsen 7, 8, 10 och Godsvagnen 10.

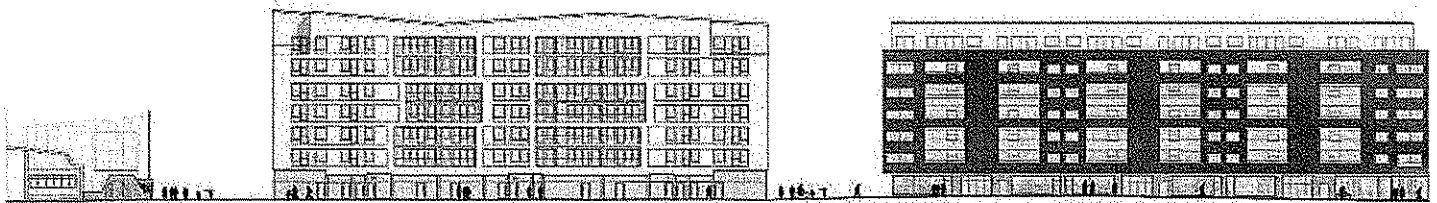
FLYGBILD Över föreslagen ny bebyggelse i kvarteren Påsen och Godsvagnen.

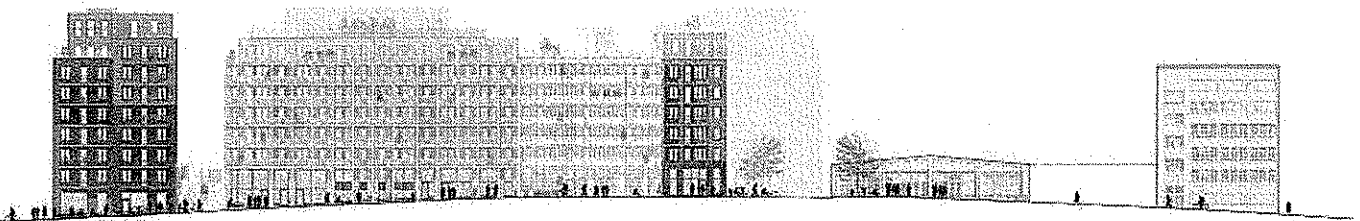
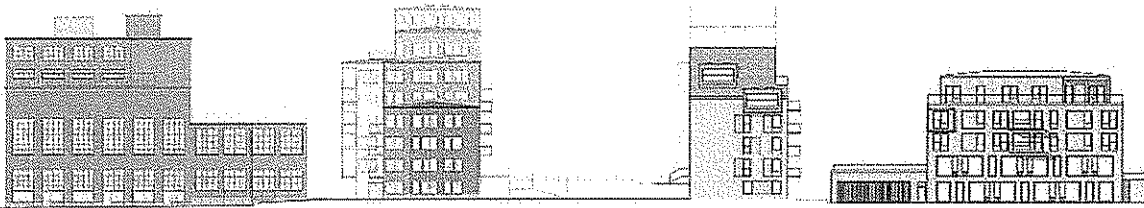

ELEVATION Över föreslagen bebyggelse mot Bröderna Hedlunds Park.

ELEVATION Över föreslagen bebyggelse mot Virkesvägen.

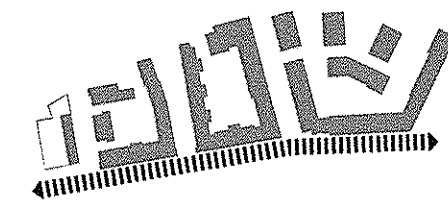

OFFENTLIGA MILJÖER

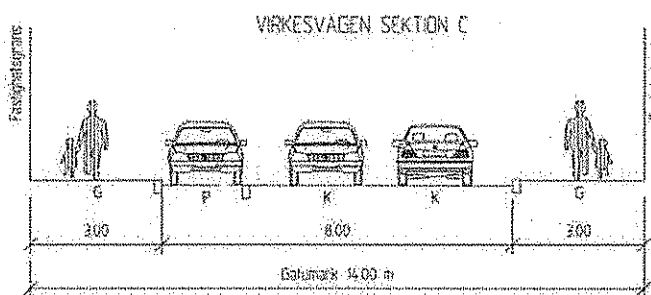
VIRKESVÄGEN

WSP

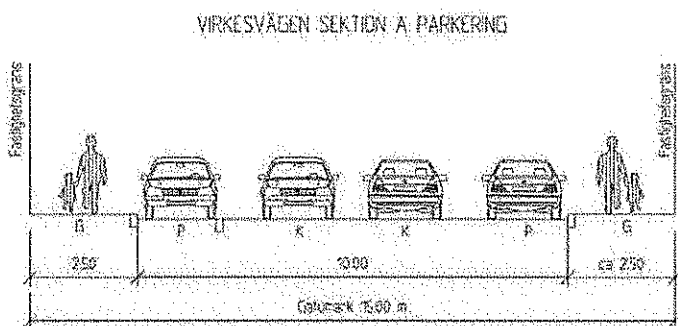
Planerad utformning sträckan väster om skolan: Gatuutrymmet mellan fastigheterna blir 15 meter. Den befintliga körbanebredden på 6 meter behålls liksom parkeringsfälten på södra sidan. Men på den norra sidan byggs parkeringsytorna om genom att anordna parkeringsfickor. Utformningen blir lika övriga gator i Hammarby Sjästad. Det innebär att parkeringen, som anläggs i samma nivå som körbanan, förses med grå betong-marksten, så att parkeringsfältet tydligt åtskiljs från körbanan och att ramper från parkeringsfältet till gångbanenivån anläggs för att underlätta för personer som använder t ex rullstol eller rollator. Gångbanan på norra sidan byggs om eller byggs ut på de platser där gångbana saknas idag.

Virkesvägen

SEKTION Som visar tänkt gestaltning av Virkesvägen.

SEKTION Som visar tänkt gestaltning av Virkesvägen.

Den blir bredare, 2,5 meter istället för dagens 1,5 meter, och förses med en beläggning av grå betongplattor vilket också följer den standard som används i Hammarby Sjöstad. Vid infarter till de nya kvarteren avslutas parkeringsfickorna genom att gångbanan breddas ut till körbanan. För att fotgängare skall uppmärksammas på den korsande fordonstrafiken över gångbanan anläggs vita betongplattor i gångbanan på ömse sidor om infarterna.

Korsningen mellan Virkesvägen och Heliosvägen byggs om genom att korsningen höjs upp.

Övergångsställen anläggs också i alla anslutningar till korsningen. Övergångsställena utformas i enlighet med Stockholms Stads standard. Det befintliga upphöjda övergångsstället vid skolan bibehålls och justeras så att det blir enligt stadens standard.

Planerad utformning på sträckan öster om skolan: Gatutrymmet på denna del av Virkesvägen är något smalare än den andra delen av Virkesvägen; 14 meter istället för 15 meter. Därför anordnas parkeringsmöjligheter endast på Virkesvägens norra sida. Gångbanorna görs bredare; 3 meter istället för 2,5 meter. I övrigt utformas denna sträcka lika övriga delen av Virkesvägen.

Totalt uppskattas antalet parkeringsplatser på norra sidan av Virkesvägen som ingår i planområdet bli c:a 44 platser. På södra sidan behålls de befintliga parkeringsmöjligheter som nu finns inom gatumark.

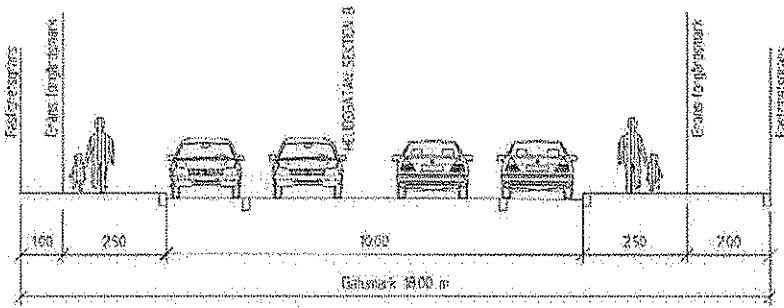
HELIOSGATAN

WSP

Heliosgatan byggs ut på samma sätt som Virkesvägen. Gatuutrymmets bredd blir dock samma efter ombyggnaden, d.v.s. 18 meter vilket är lite bredare än Virkesvägens gatuutrymme. Den tillkommande ytan som då uppstår blir förgårdsmark. Körbanan smalnas av till 6 meter och längsgående 2 meter breda parkeringsfält anordnas på båda sidor. Gångbanorna blir 2,5 meter breda. C:a 23 parkeringsplatser beräknas få plats på den sträcka som ingår i planområdet.

Heliosgatan

SEKTION Som visar tänkt gestaltning av Heliosgatan.

BRÖDERNA HEDLUNDS PARK och HELIOSTORGET

I planområdets norra del löper idag ett långt, smalt grönstråk som anlades i samband med utbyggnaden av anslutande kvarter i norr. Stråket rymmer en gång- och cykelväg som leder från Textilgatan i väst, korsar Heliosgatan och sedan fortsätter till Bröderna Hedlunds Park i öst. Längs stråket finns större parkrum med olika karaktär och funktioner. Parkstråket kallas i sin helhet Bröderna Hedlunds Park och platsen som bildas i mötet mellan parkstråk och gata benämns Heliostorget. I planen för Godsvagnen och Påsen ska parkrummen utvidgas och det gröna bandet som kopplar ihop dem ska få en lummig karaktär med byggda element som ska vara både funktionella och lekfulla.

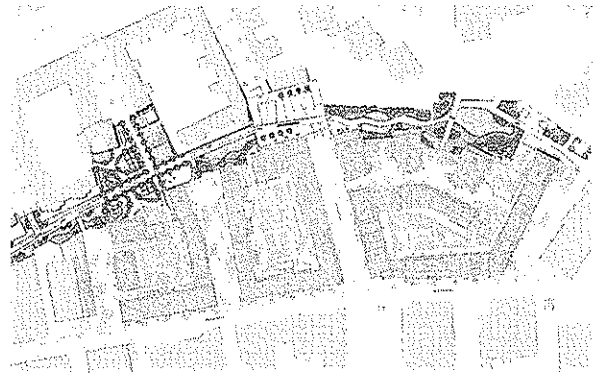

ILLUSTRATION Bröderna Hedlunds Park.

SEKTION Som visar tänkt gestaltning av Heliostorget med belysning.

ILLUSTRATION över föreslagen utformning av Heliostorget.

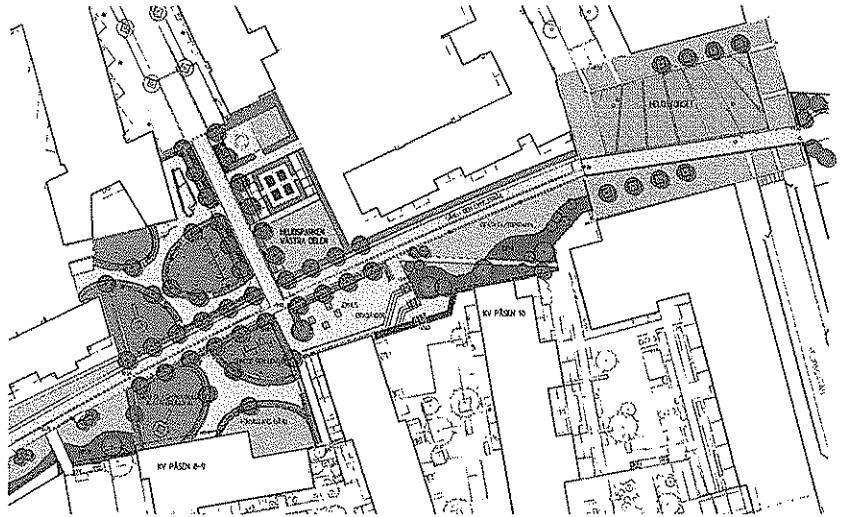
HELIOSTORGET WHITE

Heliosgatan korsar parkstråket och bildar i mötet mellan de båda stråket Heliostorget, ett "trafiktorg". Torget är ett gångfartsområde med en trafikdämpande beläggning av gatsten lagd i ett solfjäderformat mönster. Torget kantas med en ram av släta granithällar för att skapa tillgängliga stråk.

Över torget sätts en linspänd belysning som under den mörka delen av året och kvällar kommer att ge intryck av en stjärnhimmel samt skapa vackra skuggor genom träd Kronorna.

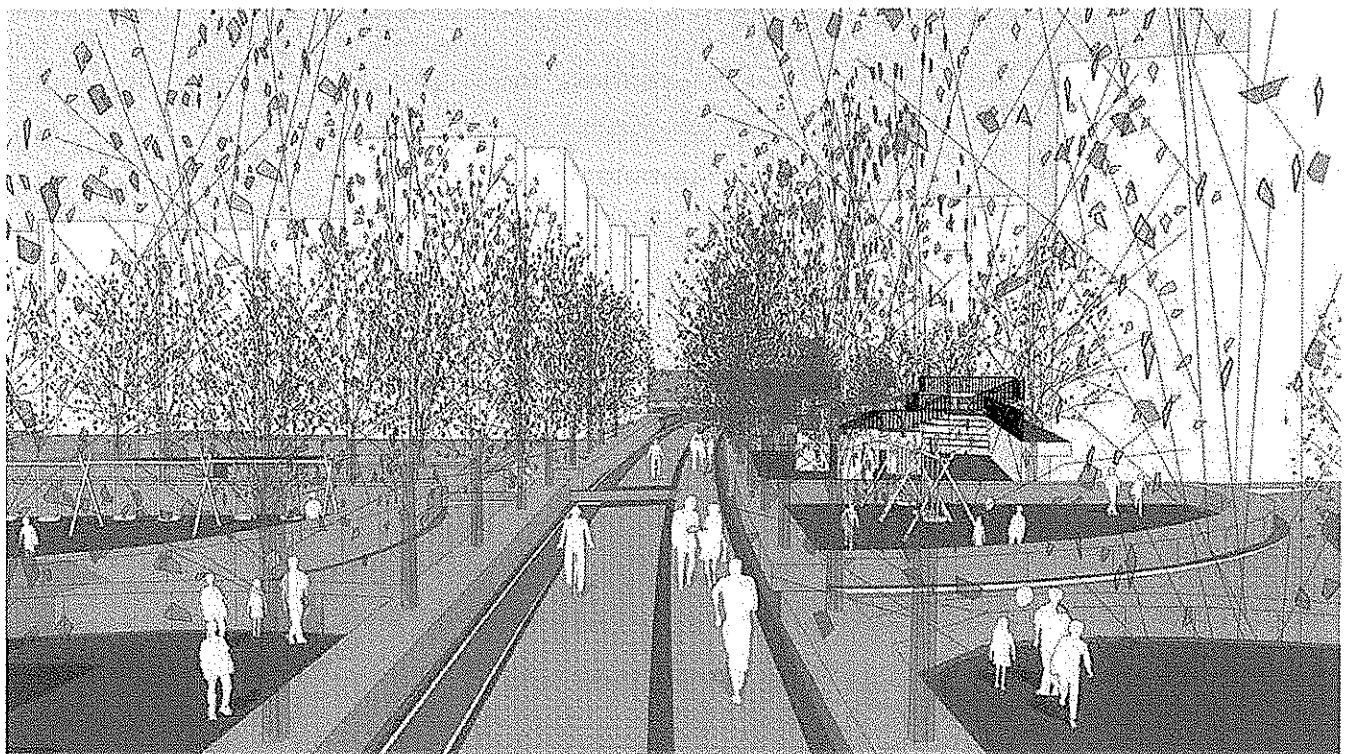
BRÖDERNA HEDLUNDS PARK, VÄSTRA DELEN WHITE

Utformningen av den utbyggda parken följer till stor del den befintliga: gräsytor med grupper av flerstammiga träd och i mitten en lek- och parkdel. Den befintliga lekplatsens former, ovala rum av klippta häckar, återkommer på stråkets södra sida. Höjdskillnaden mot gångfartsområdena i kv. Påsen i söder tas upp med trappor och gradängar. I gränsen mot de nya husen anläggs svagt sluttande busk- och perennplanteringar.

Gräsmattorna kuperas för att bilda så kallade torrdammar som ska kunna översvämmas vid större regnmängder då de tar hand om dagvattnet från både park- och kvartersmarken.

ILLUSTRATION Västra delen av Bröderna Hedlunds Park.

BRÖDERNA HEDLUNDS PARK, ÖSTRA DELEN

TOPIA

Det allmänna parkstråket norr om kv. Godsvagnen ansluter i väster till Heliostorget och i öster mot Bröderna Hedlunds Park. Utformningen av parkstråket har två olika delar: Närmast Heliostorget återfinns ett organiskt formspråk och längre österut ansluter gång- och cykelytorna till ett mer rätlinjigt formspråk som blir en förlängning av Bröderna Hedlunds Park i öster. Infiltrationsmagasin för dagvatten utformas så att vatten kommer växterna i parken tillgodo.

Delen närmast Heliostorget:

En organiskt formad gång- och cykelyta löper genom parken. Beläggningen utgörs av en asfaltyta som avgränsas med betongsten mot planteringsytor. Mot husens gavlar finns möjlighet för hårdgjorda ytor som kan användas för uteservering eller liknande.

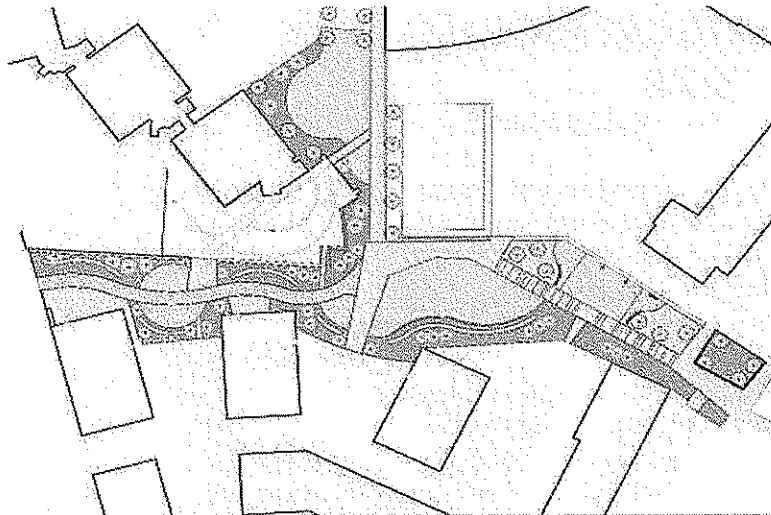
ILLUSTRATION Föreslagen utformning av östra delen av Bröderna Hedlunds Park och mötet med bebyggelsen i kv. Godsvagnen.

Planteringarna består av marktäckande perenner, prydnadsgräs och träd. Mitt i stråket finns en samlad öppen gräsyta och mot norr fortsätter planteringarna och ramar in en större plan gräsyta. I väster avgränsas parkstråket av en mur i sitt höjd.

I kanten av gång- och cykelstråket placeras ett ljudkonstverk. Det tar formen av en bänk som delas upp i tre sektioner. Bänkens sidor utformas av betong och har en sittyta av grova brädor. Bänken ska inbjuda till lek och gräsytan möter betongen i omväxlande höjd, den tillsynes reser sig ur marken. Under brädorna är högtalare placerade, de förmedlar ljudkonstverket "Djupt under gräset" - en platsspecifik ljudinstallation av Åsa Stjärna.

Förlängningen av Bröderna Hedlunds Park:

Den centralt belägna gräsytan utgör en lugnare zon och grön buffert mot bebyggelsen i kv. Godsvagnen, men blir även en attraktiv yta för spontan lek och picknick. Gång- och cykelstråkets utformning ansluter till Bröderna Hedlunds Parks utformning med ofasad markstensbeläggning med tvärgående granitbårder. Norr om stråket bevaras gräsytor och träd samt basketplan.

ILLUSTRATIONSPLAN Östra delen av Bröderna Hedlunds Park.

ANGÖRINGSGATOR - SHARED SPACE

URBIO + AJ LANDSKAP

Avsikten med shared space är ytor som ska fungera som angöringsgator till bostadsentréerna, men upplevas som och användas för vistelse i förlängning av bostadsgårdarna. Möjligheten för barn i kvarteren och genomströmmande allmänhet att leka och vistas fritt på ytorna är viktiga. Dessa förutsättningar skapas genom tydlig placering och utformning av olika element. Dessa element kan vara parkering för cykel, utemöbler för multifunktion, gröna planteringar, markbeläggningar och belysning. Den allmänna kopplingen mellan Virkesvägen och Bröderna Hedlunds Park är viktig och shared space-gatorna ska i högsta grad uppfylla denna funktion. Även privata uteplatser samt enstaka bilpoolsplatser kommer att finnas på ytorna.

Påsen 7-10

Shared space – upphöjd torgyta gör bilisten vaksam då den måste ta sig upp på ytan från Virkesvägen (fasad kantsten, körning över trottoar). Gränderna utformas som en hybrid av gata/torg/park/förgårdsmark och går från bil- och cykelparkeringar närmast Virkesvägen till platsbildningar närmast Bröderna Hedlunds Park. Ytan ska inte kännas funktionsuppdelad eller trafikseparerad. Det är därför en fördel om mönsterverkan på markbeläggningsen och placering av möbler och utrustning inte är långsgående utan följer en annan grammatik, den som bestäms av de nya funktionerna på platsen. Markmaterialet ska förstärka känslan av ett sammanhängande golv från fasad till fasad. En yta på vilken möbler och utrustning placeras, och underordnar sig golvet.

De funktioner som ska finnas på shared space är sophantering i form av sopsugsnedkast, enstaka parkeringsplatser för bilpool, cykelparkering, platser att slå sig ner på, öppna ytor för transport och lek, element som tydliggör gränsen mellan privat och halvprivat/offentlig. Möbleringen av ytan ska utformas så att så många funktioner som möjligt samordnas i samma möbel, för att

Shared space - Påsen 7-10, Urbio

Shared space - Godsvagnen 10, AJ Landskap

nyttja ytorna maximalt.

Trädskiktet med artvariation (polykultur för en mer klimatanpassad stadsgrönska), får en informell placering. Exempel på trädarter: magnolia, himalayabjörk, fågelbär, trädhassel, ginko, italiensk al, robinia, rödek.

Belysning utförs med korta master (7 meter) och nedåtriktade spottar som ljussätter platserna i gränderna. Entréer får egen belysning. Belysningen ska vara nedåtriktad för att minimera ljusslask på natthimlen.

Shared spaceytan ska upplevas som en del av bostadsgården och det ska kännas naturligt att ta en del av ytan i anspråk. Både för den egna uteplatsen, som ska vara anvisad, och för vistelse och lek.

Material:

Markytan är indelad i ett storskaligt mönster som fylls med grå betongmarksten lagda i olika förband.

ILLUSTRATION Över föreslagen Shared space mellan kvarteren Påsen 8 och Påsen 10.

Träden, av olika arter, planteras i grupper och står i skelettjordsytor. På varje gata finns ett antal, ca 7 st totalt, platsbyggda möbler som fungerar som stamskydd för träd och sittplats etc. Cykelställen är enklare bågar som man kan låsa fast sin cykel på ett säkert sätt, ev under tak. Murarna är klädda betongmurar, stödmurar klädda med tegel eller natursten. Trappor är i natursten.

Godsvagnen 10

Angöringsgatan som gränsar till Godsvagnen 10 utformas som en Shared space-yta, planerad för både vistelse och angöring. I änden av gatan, mot Bröderna Hedlunds Park, slutar den i en grön fond med träd- och buskplanteringar vilka inramar en bred trappa som via grönskande terrasser leder ned till parken. Detta är en viktig koppling för gående från Virkesvägen till Bröderna Hedlunds Park och vidare till Lumaparken och centrala Hammarby Sjöstad. Från angöringsgatan kan man även, via en portik, ta sig vidare in till

mittstråket i kvarteret Godsvagnen 10. Grannkvarteret Godsvagnen 8 kommer att ha sin inlastning via angöringsgatan.

Markbeläggningen utförs av tegel, asfalt och betongmarksten, och läggs i ett lapptäcke som anspelar på formspråket inne i kvarteret. På detta sätt skapas ett sammanhang mellan gatan och gården. Gatan planteras också med ett antal träd, som tar ned skalan på platsen och ger en inramning till rummet.

KV. PÅSEN

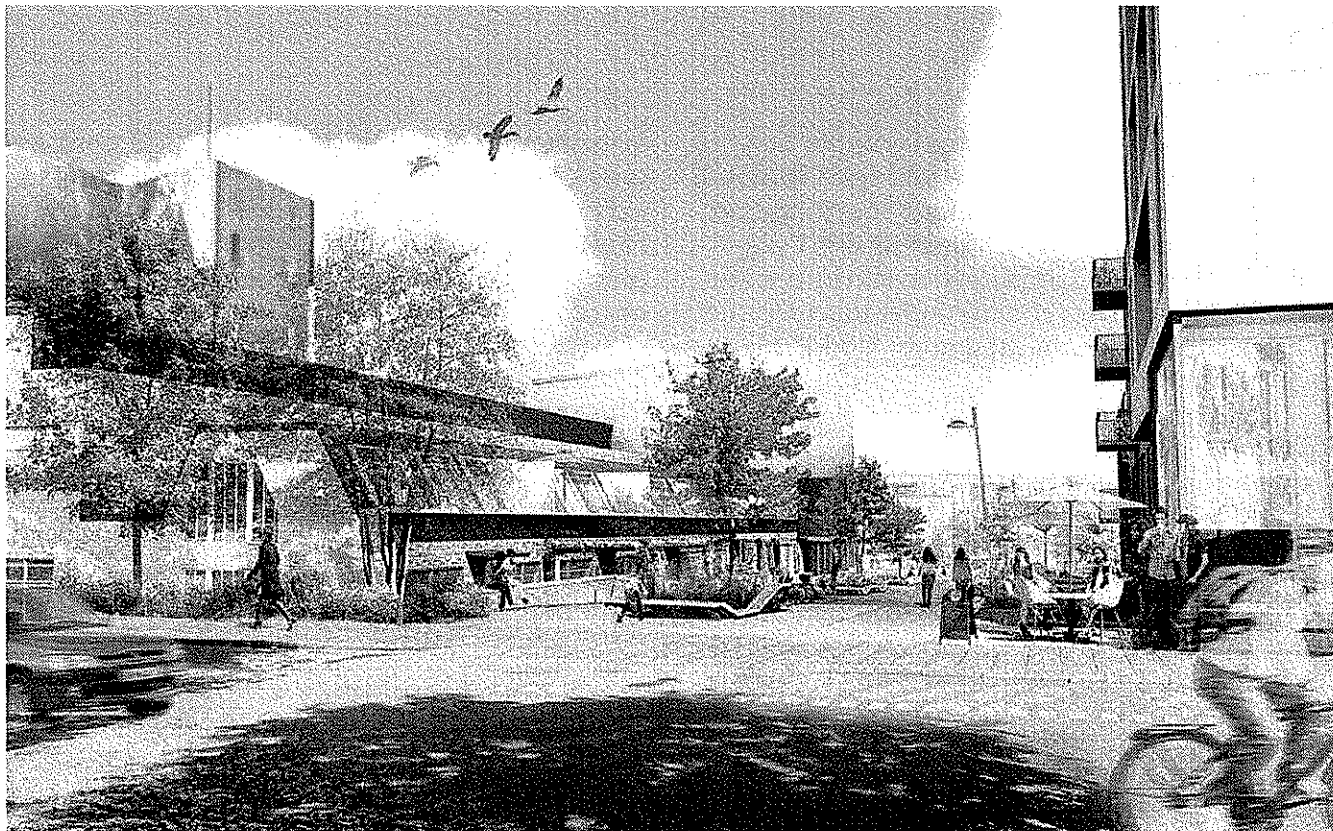
PÅSEN 7 LINK + URBIO

Bebyggelse:

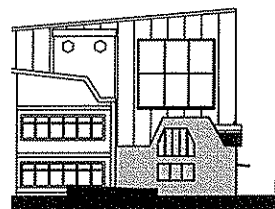
Befintlig traversbyggnad från 50-talet konverteras till 5-6 stadsradhus med bevarad och förstärkt industri känsla. Varje radhus ges konceptuellt en egen "halvprivat" del av gatans shared space-yta och bidrar därmed tillsammans med sin lågskalighet till en spännande och attraktiv blandkaraktär och historisk industrikoppling för stadsrummet. Traversbyggnadens karakteristiska trappade tak bevaras och kompletteras med en något utkragande balkong och/eller möjlighet till takterrass.

Bottenvåningarna utformas till bostäder med halvprivata, tillgängliga entréer och uteplatser. Befintlig byggnad har en fasad i gult tegel och plåttäckt tak.

ILLUSTRATION Föreslagen bebyggelse Påsen 7.

Den nuvarande slutna långsidan bryts upp med företrädesvis glaspartier och entrédörrar. Varje radhusentré markeras med ett vertikalt element som samspelar med trappan mot entrén. Detta element kan även rymma andra funktioner som ex brevlåda, plantering, förvaring.

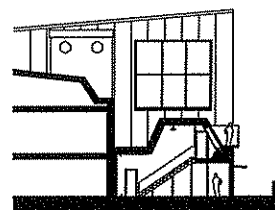

FASAD Mot Virkesvägen.

Byggnaden får inte rivas eller byggas på, byggnadens fasadmotiv med fönsterformer, fönsterindelning, taklinje och takavslutning mot gatan samt fasadens gula tegel ska bevaras.

Gård:

Förgårdsmark utformas som en integrerad del av gränden, nivåskillnaderna till trots. Vertikala element markerar avgränsningarna mellan radhusentréerna och kan även binda samman fasaden med stödmuren mot sharedspace. Dessa element går även igen i den övriga ytan på gränden för att hålla samman de olika ytorna.

PRINCIPSEKTION Av radhus.

Murarna är betongmurar, stödmurar, klädda med tegel eller natursten. Trappor i natursten. Planteringslådor och spalje som markerar varje entré är av stål och trä. Planteringar av klätterväxter och marktäckare samt buskar och buskträd.

FASAD Mot Shared space.

PÅSEN 8

ÅWL + URBIO

Kvarteret består av fyra byggnader som utformats för att öppna kvarteret mot parken i norr och solen i väster. Samtidigt trappas byggnaderna ner från Virkesvägen mot parken. Gårdsformen blir tydlig och från de högre placerade bostäderna söker sig blicken över gården och norrut mot Vitabergsparken och Sofia kyrka som tecknar silhuetten mot himlen.

Bebyggelse:

Kvarterets fyra delar bildar en ensemble med olika karaktärer utifrån form, skala och fasadmateriell: en putsamell i öster, en terrazzolamell i söder och två punkthus med tegelfasader i väster. Husen får tydliga sockelvåningar med lokaler mot Virkesvägen och bostadsentréer mot gatorna samt gårdsentréer.

Lamellhuset i öster består av två delar: en högre volym närmast Virkesvägen som med sin vinklade fasad vidgar gaturummet mot parkstråket och trappan som förenar de båda.

Trapphuset närmast parken har genom sin skala och färgsättning släktskap med punkthusen i ljus-

grått tegel, medan den högre volymen söderut får en mer framträdande putskulör (i dagsläget röd).

Längs Virkesvägen ligger kvarterets högsta byggnad där de två översta våningarna är indragna mot gården. Mot gatorna är balkongerna indragna i byggnaden, både på gavlar och längs med Virkesvägen. De ligger mot bra väderstreck och balkongöppningarna bryter ner den stora volymen utan att inkräkta på gaturummet. Byggnadens fasadyta kan genom djupverkan bestå av tre olika ytskikt: en försänkt matrisgjuten yta, en försänkt yta där ett skivmaterial monterats på fabrik och ytterst av slipad ljus terrazzo.

Vid lokalgatan i väster ligger punkthusen med tegelfasader. Tillsammans med grannkvarterets ombyggda industribyggnad till radhus grupperar de sig kring lokalgatan: olika i skala men med släktskap i fasadmateriell. Byggnaderna är enkla volymer med indragna takvåningar där teglet skapar variation genom sina murade skift och delvis försänkta fasader.

Vid bostadsentréerna kan fasadmateriell fortsätta in i entréhallar, medan omvänt materiell

som återfinns i entréhallen kommer ut och bildar fasadytor i t ex entrénischer: en lek med gränsen mellan ute och inne, att låta material och kulörer återkomma i husen för att skapa identitet.

Gård:

Gården utformas som en grön oas med prunkande vegetation, bredbladiga strukturer, dilliga kronverk.

Uteplatserna ges en bred vegetationszon som buffert mot gångvägar. På så sätt ökar användningen av både uteplatser och gård. Ett öppet gräsrum bäddas in i grönska där olika rumsbildningar rymmer funktioner som grillplats, närlek etc. Gården höjdsätts så att den upplevs som en sammanhållen gård som övergår i parken genom trappor terrasseringar och slänter med vegetation.

Förskola:

Närmast parken ligger förskolan i ett suterrängläge med entréer mot parken eller gården. Barnens stora rum ligger uppglasade mot parken och har kontakt med utsläppsgården och lekplatsen utanför. På den låga byggnaden närmast gården finns utrymme för pedagogisk verksamhet på taket, bl a genom odlingar som också kan nyttjas för förskolans kök.

ILLUSTRATION Föreslagen gestaltning av gårdsmilö i kvarteret Påsen 8.

ILLUSTRATION Över kvarteret Påsen 8 med förskolan ut mot parken.

PÅSEN 10

NYRENS + URBIO

Kvarteret kv. Påsen 10 domineras av den befintliga industribyggnaden från 40-talet som ligger mot Heliosstorget och Heliosgatan. Tanken är en putsad stabil byggnad med höga våningshöjder. Idén är att skapa ett bostadskvarter som på ett intressant sätt samspelar med just industrikvartersens skala och systematik men även har en småskaligare karaktär där mot lokalgatan och den speciella shared spacegatan.

Bebyggelse nybyggnad:
Fasaderna på "gathuset" är tänkta som en samtida uppgradering av den äldre industriarkitekturen och en relativt strikt och karaktärsfull, grafiskt utformad byggnad. Garageinfart och portik i dubbel höjd mot Heliosgatan öppnar upp mot gården. Fasadens mellanvåningar är av mörk plåt i ytskiktet och vi har valt att planera stora öppningar för de indragna generösa balkongerna mot söder. Några balkongfronter är av plåt och vissa har balkongfronter av glas med stjärnalt. spetsmönster. Tanken är spetsgardiner mot de tuffare fasadmateriellen.

Entréväningen mot Virkesvägen och runt hörnet på Heliosgatan och lokalgatan är uppglasad och rymmer lokaler hela vägen. Materialet i sockelväningen är grått tegel. Den mörka plåten i de fem våningarna får sin grafiska kontrast på den översta indragna våningen som är i ljus puts liksom gårdsfasaden. Gårdsfasaden har även ljusgrå partier av puts alt skivmaterial. Taket av grå plåt lutar 6 grader in mot gården. Gathuset avslutas mot lokalgatan med en gavel där plåten omsluter det utstickande burspråket och övergår i en lägre byggnad.

Grändhuset trappar sig ner mot parken. Hela byggnaden är i ockraröd puts med markerad tvåvåningsskala i ljus puts. Balkongfronterna är av skivmaterial med en lägre del som ger en variation och bättre utblick.

Gårdsfasaden har ett liknande upplägg där de volymer som "sticker ut" får den ljusa kulören.

ILLUSTRATION Över föreslagen bebyggelse längs Virkesvägen

ILLUSTRATION Över föreslagen gestaltning av Shared spacegatan och Påsen 10.

Det ger en vertikal uppdelning och med de översta våningarna indragna får man en lägre skala mot gården. Taken av grå plåt har ett flackt valmat sadeltak.

Bebyggelse ombyggnad:

Fasaderna är i slät puts och sockel av grå puts. Kulörer tas fram tillsammans med byggnadsantikvarie. Entrévåningen mot Heliosgatan och mot Heliostorget öppnas upp med rejält stora fönsterpartier och entréer för både bostäder och verksamheter. Heliostorget har därmed möjlighet att få en utåtriktad verksamhet. Byggnadens sockel sänks till underkant fönster så att den inte blir så framträdande som den är idag. Mot gården rivs den lägre tillbyggda delen i två våningar. Fasaden får stora fönsteröppningar lika de mot Heliosgatan. För bostadsdelen planeras rejäla balkonger mot gården. Räcken av svart smide med sidopartierna i tätare delar. Takdetaljer, hvar och fläktrum i svart plåt.

Gård:

Gården är uppdelad i två nivåer och under den finns garage i ett resp. två plan. Även från lokal-gatan finns en portik till gården. Lägenheterna i entréplan har generösa uteplatser som ska smälta in i shared spacegatan.

Gården utformas som en grön oas med industrikaraktär och odling. Även här ges uteplatserna en rejäl buffert för att säkerställa en trevlig utemiljö både på den privata och halvprivata delen av gården. Här utgörs bufferten av häckar placerade om lott så att man kan röra sig mellan häckarna, men inte se igenom dem. Fruktlund, bärbuskar och odling ryms på den nedre gården liksom närlek och platser för samvaro. Den nedre och övre gården binds samman av en lätt stålkonstruktion som rymmer flera funktioner så som sittplatser och lek. På så sätt nyttjas höjdskillnaden och genom att samla funktioner friställs yta till generell användning. Konstruktionen kläs även med klätterväxter. Den övre gården är en prunkande oas som även den rymmer de viktigaste funktionerna som närlek och sittplatser. Varje radhusentré markeras med en skärm och trappa i samklang med sockeln på huset.

ILLUSTRATION Över föreslagen gestaltning av innergård, Påsen 10.

ILLUSTRATION Över föreslagen gestaltning av "gathuset", Påsen 10.

KV. GODSVAGNEN

GODSVAGNEN 10

BERG CF MÖLLER, KJELLANDER + SJÖBERG
+ AJ LANDSKAP

Bebyggelse:

Kvarteret Godsvagnens gestaltning tar upp det specifika läget mellan parkstråket och Virkesvägen, med gröna rekreativa miljöer i kombination med stadens myllrande liv och tydliga definition mellan privat och offentligt. Anslaget utgår från att nyttja storgårdskvarterets fördelar, med rejäla sammanhängande ljusa gårdsrum, samtidigt som definierade "rum-i-rummet" medger mindre sociala enheter och parallella aktiviteter med ytor för granngemenskap, odling och lek. Kvarteret markerar en sammanhängande stadsform från Maltgatan vidare upp mot Virkesvägen och Heliosgatan, som viks in mot en diagonal informellt kvartersgata genom kvarteret. Mötet med parken sker uppluckrat med fristående mindre

ILLUSTRATION Över föreslagen bebyggelse (Godsvagnen 10) längs Virkesvägen.

volymer som öppnar upp för ljus och utsikt. I fonden av stadsdelsstråket från Lumaparken och Hammarby allé skapas ett "kvarterstorg" som blir en mötesplats för allmänheten och de boende i kvarteret. Vid korsningen Virkesvägen-Heliosgatan markerar en lägre "tornbyggnad" det tydliga hörnet mellan två huvudgator i stadsdelen och en framtida möjlig koppling vidare upp mot Hammarbyhöjden. Bebyggelsen är varierad i höjd med vertikal indelning av trapphusens olika fasader. En rytm mellan längre och kortare hus refererar till innerstaden och till Hammarby Sjöstads lokala industrikaraktär. Bebyggelsens skala varierar mellan 2 till 7 våningar med indragna takvåningar på stenstadens logik. Taken används delvis som terrassyta, både för gemensamma och privata ändamål, med klimatrums/orangerier som kan användas av de boende året runt för olika aktiviteter.

Kvarterets bottenvåningar är inbjudande öppna

med publik karaktär. Mot gata inryms en hög andel lokaler, med särskilt fokus på strategiska hörnlokaler med generös takhöjd. Långsidorna innehåller, förutom möjliga kommersiella lokaler, bostadsentréer, miljörum och garagednfart. Längs Virkesvägen skapas en högre "kollonad" som nyttjas för entréer, sittplatser och plantering – en vacker kantzoon som berikar mot gatans of-fentliga karaktär.

De tre fristående byggnaderna bidrar till att rama in det samlade storgårdskvarteret. Rummen mellan husen ger kvarteret och Bröderna Hedlunds Park dagsljus och värdeskapande siktlinjer. Parken får en stadsmässighet med aktiva och publika bottenvåningar som ger mervärde till parkens rekreativa funktion. Byggnaderna ligger likt "stenar" stadigt i terrasseringarna ner mot parken och definierar kvarterets karaktär mot parken. Cykelrum och miljörum är infällda i byggnadernas souterrängplan. Entréer är vända mot kvarters-

ILLUSTRATION Över föreslagen bebyggelse i Godsvagnen 10 med Heliostorget i förgrunden.

gränden och de gemensamma bostadsgårdarna.

Gård:

Kvarteret nås från Heliosgatan i väster och från Maltgatan i öster via ett centralt mittstråk, som sluttar uppåt mot Maltgatan. Detta halvof-fentliga, tillgängliga stråk är en körbar del av bostadskvarteret och gestaltas som en levande trädgårdsgata. Markytan består av ett hårdgjort golv av asfalt med friser av marktegel, som bryts av med mattor av marktegel utanför entréportarna till kvarterets hus. Markmaterialen varvas i ett tydligt gestaltat lapptäcke och påminner om området industrihistoria. Bostadshusen och stråket vävs samman av grönskande partier med buskar, perenner, prydnadsgräs och små träd/buskräd som ger stråket en mjuk, grön inramning.

Stråket leder fram till ett mindre gårdstorg med en central placering i kvarteret, en samlingsplats för de boende i kvarteret och för människor som

passerar. Torget har en beläggning av marktegel, asfalt och stensmjöl och inramas av planteringar med buskar, perenner och träd. I gårdshusets botenplan intill det centrala stråket och torget rymms ett antal små lägenheter med egna uteplatser.

Kvarteret har ett genomgående odlings-/trädgårdstema med plats för odlingslotter på tre av gårdarna, och planteras med buskar och träd med ätbara bär och frukter. Planteringarna lyfter även fram årstidsväxlingarna, med blomning under vår/sommar och ymniga höstfärger.

Kvarterets två västra gårdar möter Bröderna Hedlunds Park i norr med gradvisa, grönskande terrasseringar. På gården längst västerut, närmast Heliosgatan, rymmer ett övre terrasssteg plats för odling, och för samvaro i form av sittplatser. Trappor genom terrasseringen förbinder parken med bostadsgården. Terrasseringen mellan den centrala gården/gårdstorget och parken

ILLUSTRATION Över Godsvagnen 10 med Bröderna Hedlunds Park i förgrunden.

nedanför utförs med en gradvis trappning med prydnadsbuskar och perenner på båda sidor av en bred trappa. Denna trappa bildar en naturlig väg för gående mellan tvärbanan vid Lumaparken i norr till kvarteret Godsvagnen eller vidare, via det centrala gårdsstråket.

Bostadsgården längst till öster i kvarteret, är helt underbyggd med en förskola vars gård öppnar sig mot parken. Bostadsgården ovanför förskolan rymmer en öppen gräsyta, småbarnslek, sittplatser och plats för odling i pallkragar.

Kvarterets största gård, söder om det gårdshus som begränsar det centrala stråket, utformas med flera olika sittplatser med och utan pergola, en central gräsmatta, plats för lek och för odling. Här har alla lägenheter i bottenplan egna uteplatser mot gården. Gården ligger på en högre nivå än resten av kvarteret och nås antingen via trappor eller via tillgängliga ramper - alla omgär-

dade av grönskande terrasseringar med sittplatser.

Förskola:

Förskolegården har en tydligt gestaltad bas. Ett golv där olika ytor och material skapar en enhet. Detaljer, så som lekutrustning, rumsliga miljöer eller ytor kännetecknas av kvalitet och fantasifullhet. Ekologi-, miljö och dagvattentänk vävs in som en del av gestaltningen, och lekutrustning och lekmiljöer utförs i första hand i trä och naturliga material. Gården planteras med träd för att föra in hållbar grönska på den begränsade ytan.

ILLUSTRATION Över Godsvagnen 10 med förskolan i förgrunden.

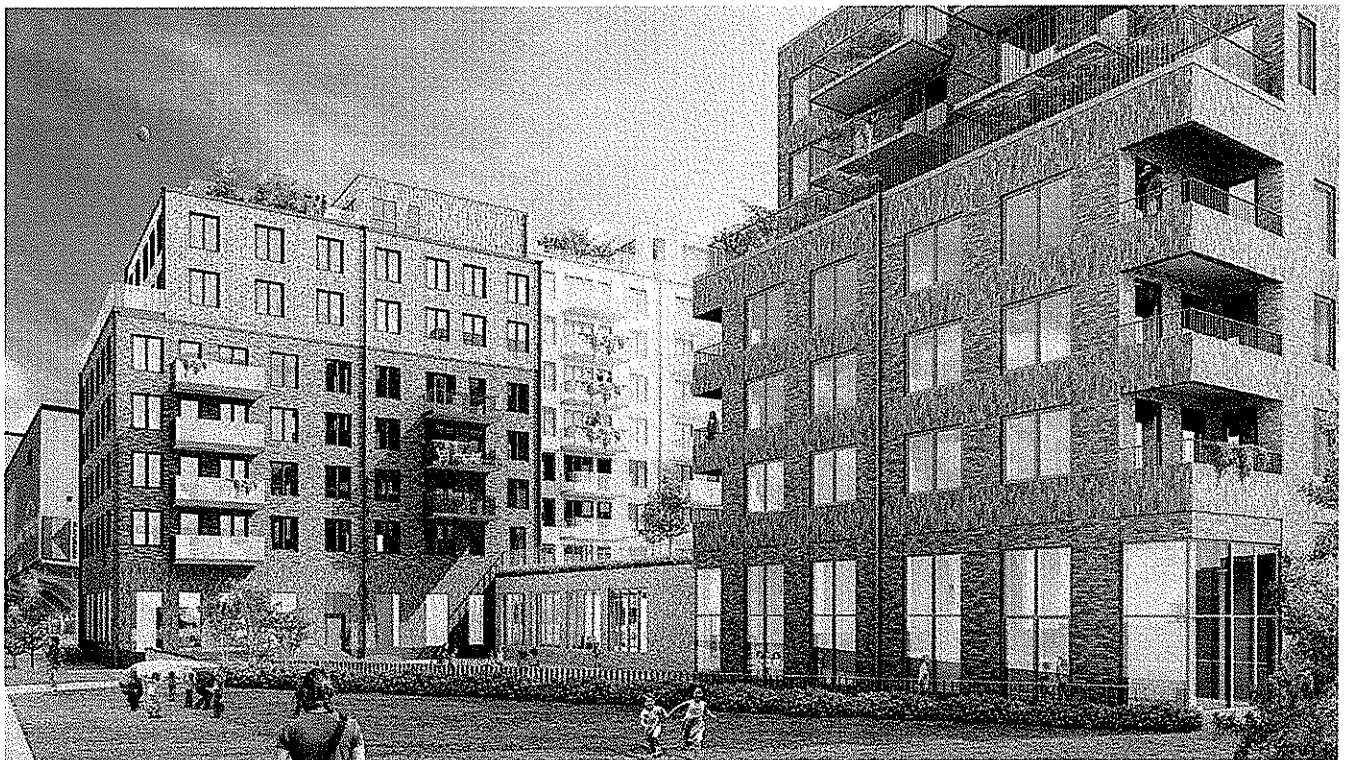

ILLUSTRATION Över Godsvagnen 10 mot Virkesvägen.

